

ಕನ್ನಡ-ಶಿ 3-10-59 ಅನುಸಂಖ್ಯೆ
~~473~~ 473 Rare h

ಶ್ರೀ. ಪನ್ನವಗಲೆ

ಶ್ರೀ 'ಅನ್ಯತ ಸೋಮೇಶ್ವರ

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ

ಶ್ರೀ. ಸಂ. 090066

ಅಕ್ಷರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

1959

ಅನ್ಯತ, ಸೋಮೇಶ್ವರ

❶ ಅವೈಯ್ಯ ಮನ್ಮಥ

ಗೌರವವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕ. ವ. 180

ಅಮೃತ,
೩. ೧೦. ೨೦೨೨

ವನಮಾಲೆ

[ಕವನ ಸಂಚಯ]

*

ಅಮೃತ, ಸೋಮೇಶ್ವರ

*

ಪ್ರಕಾಶಕ:

ಅನೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ,
ಭಗವತೀಗುಡಿ ಸಮೀಪ

ಅಂಚೆ: ಕೋಟಿಕಾರ್, ದ. ಕ.

090066

• ಭಂಡು ರೂಪಾಯಿ

ಮುದ್ರಕರು:

ವಿಜಯ ಮುದ್ರಣಾಲಯ,
ಮಂಗಳೂರು.

ಮಾಲೆಯೊಪ್ಪಿಸುವ ಮುನ್ನ

ಕಿಶೋರಕೃಷ್ಣನ ಕೊರಳ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ವನ ಕುಸುಮಗಳಿದ್ದುವಂತೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಅರಳಿಬಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾವಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸಿ ಈ 'ವನಮಾಲೆಯನ್ನು' ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೋದಿರುವ ಹೂಗಳಾದರೋ ನಾನಾ ರೀತಿಯವು; ಸುಕುಮಾರತೆ, ವರ್ಣ, ಗಂಧ, ಮಕರಂದಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ನೋಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿತ್ತ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸೇಡಿಯಾಪು, ಶ್ರೀ ಅಮ್ಮಂಬಳ, ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಏರ್ಯ-ಇವರನ್ನು ಗೌರವಪೂರ್ವಕ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಮಿಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಸಹೃದಯರಾದ ಸಾಹಿತ್ಯರಸಿಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು.

ಸೋಮೇಶ್ವರ,
೨೬-೮-೧೯೫೯
ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ.

ಅಮೃತ

ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಪು. ೪೦, ಸಾಲು ೧—'ನೋಟದ' ಎಂಬುದನ್ನು 'ತೋಟದ' ಎಂದು ಓದಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎನ್ನ ಹೃದಯವ ಹಾಲಿನಾಗರಗೈದು ಪವಡಿಸು ದಿವ್ಯವೇ
ಮನದ ಸರಸಿಯೊಳರಳು ಬೃಹದರವಿಂದವಾಗಿಯೆ ಭವ್ಯವೇ
ಹೊರಳುವುಸಿರೊಡವೆರೆದು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೇರಿ ಬಾ ನವಭಾವವೇ
ಬರಡುಕೊರಡನು ಪ್ರೇಮಸ್ಪರ್ಶದಿ ಚಿಗುರಿಸೆಲೆ ಚೈತನ್ಯವೇ

ಯು. ಎಂ. ಶ್ರೀ

ಅವರಿಗೆ

ಒಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ

ಅಮೃತ

ಪೋಣಿಕೆ

೧. ಮುಸುಕ ತೆಗೆದಸೆ!

೨. ಆ ಹೂವ ಕೀಳದಿರು

೩. ಸರಸಿ ಹೊರಟಳು ತೇರಿಗೆ

೪. ಇಲ್ಲಿ ಲಂಗರನಿಕ್ಕಿ
ನಿಲ್ಲದಿರು ನಾವಿಕನೆ!

೫. ಒಂದು ದುರಂತ

೬. ಮುಕ್ತಜೀವಿಗಳು

೭. ವಿಸಲ ಮಾಲೆ

೮. ಪತಗವಾಗಿಯೆ ಬಾ!

೯. ಭಾವಪುಷ್ಪಕವೇರಿ

ಸಾಗೋಣ

✓೧೦. ಬುದ್ಧಿ-ಹೃದಯ

✓೧೧. ಬಯಲಾಟ

೧೨. ಹೂಗಿಡಕೆ ನೀರೆರೆವ

ಕಿಶೋರಿ

೧೩. ಬುಗರಿ

೧೪. ಕಲಾವಿದನ ಕೈ

೧೫. ಕಲ್ಲೆದೆಯ ನೀಡಯ್ಯ
ಓ ತಂದೆ

೧೬. ನನ್ನ ಇಮ್ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು

೧೭. ಲೋಹ ಸೌಂದರ್ಯ

೧೮. ಗೊಂಬೆಯಾಟ

೧೯. ಏಕಾಕಿನಿ

೨೦. ಅಟದ ಕಳದಲ್ಲಿ

೨೧. ಭಗ್ನಗೀತೆ

೨೨. ಇಂದ್ರಗೋಪ

೨೩. ಮೆಚ್ಚುಗಾಣಿಕೆ

೨೪. ಕವನಯಕ್ಷಿಣಿ

೨೫. ತಂತಿ ಇಲ್ಲದ ವೀಣೆ

೨೬. ಕಂಡೆ ಕಾವ್ಯರ್ಷಿಯಂ

೨೭. ಹಿತ್ತಲ ಗಿಡ

೨೮. ಚಾತಕ

೨೯. ರುದ್ರಶಿಲೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ

೩೦. ಮತ್ತೆ ಜೀನ್ಮನೆಗೆ...

✓೩೧. ಆಹುತಿ

೩೨. ಒಯ್ಯುವರೆಲ್ಲಗೆ

ಗೋಕುಲ-ಭಾಗ್ಯವ?

೩೩. ಯಾಚನೆ

೩೪. ಪೃಂದಾವನದ

ವೇಣುವಿನೋದ

೩೫. ಅಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ!

ಮುಸುಕ ತೆಗೆದೇಸೆ!

ಮುಸುಕ ತೆಗೆದೇಸೆ ನಸುಕು ಹರಿದಿದೆ, ಮಸಗುತಿದೆ ಮುನ್ನೇಸರು
ಜಗವೆ ಮೈಮುರಿದೇಳುತಿದೆ ಕಳೆಯುತ್ತ ಹಿಂದಣ ಬೇಸರು

ಹಸುರು ನಿನ್ನೆಯ ಬಿಸಿಲ ಮರೆತಿದೆ, ಮಂಜುವಿಹವ ಮಾಡಿದೆ
ಹಕ್ಕಿಗೊರಳೆಚ್ಚುತ್ತ, ಒಲಿದು, ನವೋದಯವ ಕೊಂಡಾಡಿದೆ.

ಘೋರಸ್ವಪ್ನವ ಕಂಡಿಹೆಯ? ಕನಸಿನಲಿ ಕಹಿಯುಂಡಿರುವೆಯಾ?
ಸೇರ್ದುದದು ನಿನ್ನೆಗಳ ಸಾಲಿಗೆ 'ಇಂದು' ಬೆಳಗಿದೆ ಕಂಡೆಯಾ?

ಎದ್ದು ಬಾ! ದುಸ್ವಪ್ನರಾಜ್ಯವನೊದ್ದು ಬಾ! ಮೈ ತಿಳಿದು ಬಾ!
ಜಗಕೆ ಹೊಸಬರು ನಾವು, ಹೊಸತಿಗೆ ನಿನ್ನ ನೀನೇ ತಿದ್ದು ಬಾ,

ಗೂಬೆತನವನ್ನುಳಿದು, ಬೆಳಕನು ಕಾಂಬ ಕಣ್ಣನು ತಳೆದು ಬಾ,
ಸ್ವರ್ಣಲೋಕವು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ, ಅರುಣಪ್ರಭೆಯಲಿ ಹೊಳೆದು ಬಾ

ಚೋದಿಸುತ ಧೀಶಕ್ತಿಯನು ಸವಿತಾರದೇವನು ಬರಲಿಹ
ನಿನ್ನ ಮಾನಸ ತಾಮಸವ ಪರಿಹರಿಸ ಚೇತನ ತರಲಿಹ

ಮುಸುಕ ತೆಗೆದೇಸೆ ನಸುಕು ಹರಿದಿದೆ
ಮಸಗುತಿದೆ ಮುನ್ನೇಸರು

ಆ ಹೂವ ಕೀಳದಿರು !

ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲಿಲಿ ಹೆಣ್ಣೆ, ಆ ಹೂವ ಕೀಳದಿರು !

ಗಡದ ಹೊಂಗನಸನ್ನು ಭಂಗಿಸದಿರು !

ಇಂದು ತಾನೇ ಮೆಲ್ಲನರಳಿ ಲೋಕದ ಬೆಳಕ

ಕಾಂಬ ಗಡದೀ ಕಣ್ಣು ಇಂಗಿಸದಿರು !

ಕುಸುಮ ಕೋಮಲೆಯೆಂದು ನಿನ್ನನೆಂಬರು; ಬರಿದೆ !

ಸುಮಕೋಮಲತೆಯ ನೀನೊರಸಬಹುದೆ ?

ನಿನ್ನಂತೆ ಚಿನ್ನರಳಿ ನಗುನಗುತ ನಿಂದಿರುವ

ಮಲರ ಮಾರ್ದವಕೀಯಬಹುದೆ ಬಾಧೆ ?

ಎಂಥೆಂಥ ಆಸೆಗಳೊ ! ಇನ್ನೆಂಥ ಕನಸುಗಳೊ !

ಅಲರಿನಾಂತರ್ಯವನು ಬಲ್ಲಿಯೇನು ?

ಅವ ಮಧುಕರ ಬಾಂಧವನಿಗೆ ಸರ್ವಸ್ವವನು

ನೀಡಲೆಳಸಿದ ಮುಗ್ಧಪುಷ್ಪವೇನೊ ?

ನಿಲ್ಲು, ನಿರ್ದಯೆಯಾಗಬೇಡ ಸೊಬಗಿ !

ಬಾಳಲೀ ಹೂವಿಂದು ನಾಳೆಗಾಗಿ

ಸರಸಿ ಹೊರಟಳು ತೇರಿಗೆ

ಸರಸಿ ಹೊರಟಳು ತೇರಿಗೆ

ಅಹ - ಏನು ಬಿಂಕವೊ ಪೋರಿಗೆ !

ಹೊಸ—ಬಣ್ಣವೇರಿದೆ ಮೋರಿಗೆ !

ನಿತ್ಯ ಹೊಲದಲಿ ಕಾಂಬೆನಾದರೆ,

ಕೆಸರಿಗುರುಳಿದ ಮಾಣಿಕ !

ಇಂದು ಕಂಡರೆ, ಸೊಬಗಿನೊಪ್ಪವ

ಹೊಂದಿ ಹೊಳೆವಳು ಲಕಲಕ !

ಸೆಗಣೆಗಂಜಳ ಮುಸುರಿಯೆಂಜಲ

ನಡುವೆ ಮಿಡುಕುವಳೀಕೆಯೆ ?

ಹರಕು ಸುತ್ತಿಹ, ಕೆದರುನೆತ್ತಿಯ

ಕೊಳೆಯು ಮೆತ್ತಿದ ಬಾಲೆಯೆ ?

ಓ ! — ಎಂಥ ಮೋಡಿಯು ನಡೆದಿದೆ !

ಎಳೆ ಬಳ್ಳಿ ಮಳೆಯಲಿ ಮಿಂದಿದೆ.

ಅವಿತ್ತಿದ್ದ ಚೆಲುವೀಗರಳಿದೆ.

ಹಣಿಗೆ ಚಳಕಕೆ ಬಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ

ಅವಳ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲು

ಬೆನ್ನ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣರೇಖೆಯ—

ನಿಕ್ಕಿಹುದು ಹೊಸಹೆರಳದು

ಇಂದು ಹಣೆಯಲಿ ಬೊಟ್ಟು ಕುಳಿತಿದೆ

ಕೊರಳೊಳೊಂದಳೆ ಸರವಿದೆ.

ಬಿಳಿ-ಹರಳ ಕುಡಕವು ಕಿವಿಗಿದೆ
ಕಾಡಿಗೆಯ ಗಾಡಿಯು ಕಣ್ಣಿದೆ
ಹೂ-ಕುಚ್ಚು ಮುಡಿಯನ್ನೇರಿದೆ.

ಸರಸಿ ತೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಳು
ಆಗ ಹೇಗಿರಲಾರಳು!
ಹಳ್ಳಿ ಹುಡುಗಿಯ ಸಾಜ ಸಿಂಗರ
ಬಯಕೆ ಹಿಂಗಿಸಿ ಬರುವಳು
ತೃಪ್ತಿತೋಷದಿ ತೇಲಿ ಬರುವಳು
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸಾರ್ವಳು

ಮುಡಿ-ತುಂಬ ಘಮಘಮ ಮಲ್ಲಿಗೆ!
ಕೈ-ತುಂಬ ಬಳೆ ಘಲಾಘಲ್ಲಿಗೆ!
ಏಂ-ಮಿರುಗೊ ಸಂತೆಯ ಮಾಲಿಗೆ!

ತುಟೆಯ ಮೇಲಿನ ಮಂದಹಾಸ ಮು-
ರಂದ ಜಿನುಗುತ್ತಲಿರುತ್ತಿರೆ
ಸರಸಿ ಸೊಬಗಿನ ಸರಸಿಯಾಗಿಯೆ
ತುಳುಕಿ ಬರುವಳು ಸಂಜೆಗೆ
ನಾಳೆ ಕಾದಿದೆ ಈಸರು ಮುಸುರೆಯು
ಇರಲಿ, ಇಂದೋ - ತೇರಿಗೆ!

ಇಲ್ಲಿ ಲಂಗರನಿಕ್ಕಿ ನಿಲ್ಲದಿರು ನಾವಿಕನೆ!

ಇಲ್ಲಿ ಲಂಗರನಿಕ್ಕಿ ನಿಲ್ಲದಿರು ನಾವಿಕನೆ!

ಅಪರಿಚಿತ ನೀನರಿಯೆ ತಾಣವಿದನು

ಶಾಂತಜಲವಿದು ಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ನೆರೆನಂಬಿ

ಮಡಚದಿರು ಹಾಯಿಯನು; ಕೇಳು ಹದನು!

ಅಲ್ಲಿ ತೋರುವ ತೀರ ಕಪಟ ಭೂವಿಸ್ತಾರ

ವಿಕಟ ಮಾಯಾದ್ವೀಪ — ಇಳಿಯಬೇಡ!

ಅಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲ ಮಾಯಾವಿ ನರಭಕ್ಷಕರು!

ಬರಿದೆ ಸಾಹಸದೋರಿ ಅಳಿಯಬೇಡ!

ಈ ನೀರ ಒಡಲಿಂದ ಸುಳಿಯೊಂದು ಪುಟಿದೆದ್ದು

ನಿನ್ನ ನಾವೆಯ ಬಾಗರಿಯಾಗಿಸಿತು!

ಮೃತ್ಯುವೇಗದಿ ಬೀಸಿ ಬಿರುಗಾಳಿ ನಾವೆಯನು

ಬಳಿಯ ಬಂಡೆಯ ತಲೆಗೆ ಜಪ್ಪಿಸಿತು!

ಕ್ರೂರಜಲವಿದು! ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿಹವು ನೂರಾರು

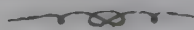
ದೈತ್ಯಜಂತುಗಳು ಈ ನೀಲದೊಳಗೆ,

ತಳದೊಳುಜ್ವಲರತ್ನರಾಜಗಳೆ ಇದ್ದರೇಂ?

ಜೀವರತ್ನವ ಕಳೆವೆ— ನೀನು ಮುಳುಗೆ!

ತಳುವಿಲ್ಲಿಂ ಹೊರಡು, ಪಟವ ಬಿಡಿಸು

ನಿನ್ನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಪಯಣ ನಡೆಸು

ಒಂದು ದುರಂತ.....

ಕೊಳದೊಳಗಡೆ ಕಿರುದರೆಗಳ ಕೆಳಗಡೆ
ಮರಿವಿನಾನುಗಳೆರಡು
ನಲಾಬಗೆಯಲಿ ಪೊಂಗುತ ನಲಿವವು
ಚಿನ್ನದ ಬಣ್ಣದ ಜೋಡು

ಮೆಯ್ಯನು ಮಿಂಚಿಸಿ, ನೀರನು ಸಿಂಚಿಸಿ
ಹಾರಿ ಬಾಲ ಬೀಸಿ
ಕಿವಿರನು ಚಾಚೀ, ಪಾಚಿಯ ಬಾಚೀ,
ಚಿನ್ನಾಟವ ಮೊಗಸಿ

ಬಿನದಕೆಂದು ಬೆನ್ನಟ್ಟುತ ಮುಟ್ಟುತ
ಚೆಲ್ಲವಾಡುತಿಹವು
ಸೊಗದ ಗುಳ್ಳೆಗಳನ್ನೊಡುತ ತೆರೆಗಳ
ಸೆರಗಿನೊಳಾಡುವವು

* * * *

ಕೆರೆಯೇರಿಯ ಮೇಲಾರವನದಕೋ
ಗಾಳಗಾರನೇನು ?
ಗಾಳದ ಮೊನೆಯಲಿ ತೋರುವ ಎರೆಗದು
ಮಾರು ಹೋಯಿತೇನು ?

ಸುಯ್ಯನೆಸಿಡಿದುದು ಬೆಳ್ಳಿಯಕಣೆಯೊಲು
ಮೇಲಕೆ ವಿನಾನೊಂದು
ಒಡನಾಡಿಯು ಅರಸುವುದನಿಲ್ಲೋ
ಅವಿತದೆ ನಿಜವೆಂದು

ಮುಕ್ತಜೀವಿಗಳು

ಹಕ್ಕಿಗಳಿರ! ಎದೆಯ ಕುಣಿಸಿ,
ತನುವ ಪುಲಕಿಸುತಿದೆ ನಿಮ್ಮ
ಸಾಗರೋಲ್ಲಂಘನ!

ಮುಕ್ತಜೀವಿಗಳಿರ ಮುದದಿ
ಅವ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿ,
ಎಷ್ಟು ಬಗೆಯ ಗಾಳಿಯುಂಡು
ಬಂದಿರೇನೊ! ಅಹ ಸ್ವತಂತ್ರ
ಸಾಹಸಿಗಳೆ, ನಿಮಗಿರುವುದೆ
ಮನುಜ ಸಹಜ ಬಂಧನ?

ದೇಶಸೀಮೆ, ಧರ್ಮ, ಮತಗ-
ಳೆಂಬ ಗೆಸಣೆ ನಿಮ್ಮೊಳುಂಟೆ ?
ನಾಚುತಿಹೆನು ನಿಮ್ಮೊಳೊರೆಯೆ
ಪಕ್ಷಿಬಂಧುಗಳಿರ ಮಾನು-
ಷತೆಯ ಕಥೆಯ ಲಾಂಛನ

ಸುಂದರದ ವಸುಂಧರೆಯಲಿ
ನಿಮ್ಮ ತೆರದ ಅನಂದದ
ಚೆಲುವಿನೊಂದು ಬಾಳ್ವೆಗೈವ
ಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲ ನರನಿಗಯ್ಯೊ!
ಅವನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದೆಲ್ಲ
ಸೆರೆಯ ಮನೆಯ ಶೋರಣ

ವಿಾಸಲ ಮಾಲೆ

ರಂಗನ ಕಂಡೆಯೇನೆ ? — ಎಲ್ಲಾ ದರು
ರಂಗನ ಕಂಡೆಯೇನೆ ?

ಯಮನೆಯ ತೀರದಿ ತುರುವಳರೊಡಗೂಡಿ,
ಚಿಣಿಕೋಲಾಡುವನೆ ?

ತರುವಿನ ಮೇಲೇರಿ, ಮುರಲಿಯ ನುಡಿಸುತ
ಮರುಳು ಮಾಡುವನೇನೆ ?

ಕಾಡು ಹಣ್ಣುಳ ಮೆಲ್ಲುವಾಸೆಯಿಂದಲಿ ಹೋಗಿ
ವನದಿ ಸಂಚರಿಸುವನೆ ?

ಕೇಕಿಯ ಕುಣಿಸಿ, ಪೀಲಿಯನುದುರಿಸಿ, ಸಿರಿ—
ಮುಡಿಯ ಸಿಂಗರಿಸುವನೆ ?

ಹಾಲೊಸುರಿನ ಸುಂಕಕಾಗಿ ಬಾಲೆಯರನ್ನು
ದಾರಿಲಿ ಕಾಡುವನೆ ?

ಹೇಳೆ, ಮಾಧವನೆಲ್ಲಿ ? ಸುತ್ತಿದನೆಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಕೊಳಲ ಜಾಣನು ಕಾಣನು

ಕಾಡಿನ ಹೊಸ ಮುಗುಳುಗಳನ್ನು ಹೊಸೆದೊಂದು
ಹೂವಾಲೆಗೈದಿಹೆನು

ಕೃಷ್ಣನ ಸಿರಿಕೊರಳಿಗೆ ತೊಡಿಸುವೆನೆಂಬ
ಬಯಕೆಯನಾಂತಿಹೆನು

ಈ ಮಾಲಿಕೆಯನಿಕ್ಕಿ ವನಮಾಲಿಯಂದವ
ನೋಡಿ ತಣಿವೆನೆಂಬೆನು

ರಂಗನ ಕಂಡೆಯೇನೆ ? — ಎಲ್ಲಾ ದರು
ರಂಗನ ಕಂಡೆಯೇನೆ ?

ಪತಗವಾಗಿಯೆ ಬಾ !

ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗಿನಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿಹೆಯೇಕೆ ?
ಕಂಪಿನಾಲಯವೆಂದು ಬಗೆಸೋತೆಯಾ ?
ಬಿಳಿಯ ಚೆಲುವಿಂಗೋತು ಸಾರಿದೆಯೊ ವಿಷಕೀಟ ?
ಮಧುವನೀಂಟುವೆಯೆಂದು ಹರಿತಂದೆಯಾ ?

ಅಲ್ಲಲ್ಲ ! ಮುಗುಳನ್ನೆ ಕಬಳಿಸಲು ಬಂದಿರುವೆ
ಚೆಲುವನಳಿಸಲು ಬಂದ ಕ್ರೂರಿ ನೀನು
ಹಸಿವ ತಣಿಸಲು ಮಲರ ದಳಗಳನೆ ಮುಕ್ಕುವೆಯ ?
ಮಾಣು ಮಾಣಾ ! ಚೆಲುವುಗುಲಿಯಪ್ಪೆಯೇನು ?

ನೀಕ್ಷುಧಾತುರನಾಗೆ ಪತ್ರಂಗಳನೆ ಮೆಲ್ಲು
ಮುಕುಲ ಮೃದುಲತೆಯ ಕಿಡಿಸದಿರು ನಿಲ್ಲು !
ಹಸುರರಾಶಿಯೆ ಪಸರಿಸಿರಲು ತಿಂಬುಡನುಳಿದು,
ಹೊಸಮೊಗ್ಗೆ ಗೂರುವೆಯ ವಿಷದ ಮುಳ್ಳು ?

ನಿನ್ನ ಕೀಟವತಾರವು ಕಳೆದು ಪತಗದಾ
ದಿವ್ಯದೇ ಕಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲುಂಟು
ಅನ್ನೆಗಂ ಕಾಯು ! ಈ ಮುಗುಳು ತಾನೇ ತೆರೆದು,
ಬೇಡಲಿಕ್ಕಿದೆ ನೋಡು ನಿನ್ನ ನಂಟು

ಸೌಸವದ ಸ್ವಾಗತವ ನೀಡುತಂ, ಬಣ್ಣದ-
ಯ್ಯಾಲೆಯಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸಾದರದಲಿ
ಮಕರಂದದಾತಿಧ್ಯ ನೀಡಲಿಹುದ್ಯ ಹೋಗು
ಪತಗವಾಗಿಯೆ ತೇಲಿ ಬಾ ಬಾನಲಿ !

ಭಾವಪುಷ್ಪಕವೇರಿ ಸಾಗೋಣ

ಭಾವ ಪುಷ್ಪಕವೇರಿ ಸಾಗೋಣ
ಬಾ ಸಖಿ,
ಅಲ್ಪದಿಂದ ಮಹತ್ತಿಗೇರೋಣ

ಸುತ್ತಲೆತ್ತಲು ಕೆಸರುಕೊಳೆಯು
ತುಂಬಿಹುದು ನಂದನದಿ ಕಳೆಯು
ಬಾಳ ಹೊಳೆಯುಡ್ಡಕ್ಕು ಸುಳಿಯು
ಒಂದು ಕ್ಷಣವಿದನೆಲ್ಲ ಮರೆಯೋಣ
ಬಾ ಸಖಿ,
ಮಾಗಲ ಮಂಟಪವೊಂದ ತೆರೆಯೋಣ

ಕ್ರೋಧಲಾಲಸೆ ಮಸಗುತಿಹುದು
ಸಂಕುಚಿತತೆಯ ಬಿಲಗಳಿಹುದು
ಮಚ್ಚರದ ಕಿಚ್ಚುರಿಯುತಿಹುದು
ನಿಲ್ಲದಿಲ್ಲಿಂದೊಮ್ಮೆ ಹಾರೋಣ
ಬಾ ಸಖಿ,
ಬಾನಿನುಪ್ಪರಿಗೆಯನು ಸಾರೋಣ

ಸುತ್ತ ಹರಡಿದೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಜಾಲ
ತಲೆಯನೆತ್ತಿದೆ ಭೇದಶೂಲ
ಅಲ್ಪತೆಯು ಆಡಿ ಪುದು ಬಾಲ
ಈ ಕಳಂಕವನೆಲ್ಲ ಕಳೆಯೋಣ
ಬಾ ಸಖಿ,
ಕ್ರೀರಪಥದಲಿ ಮೆಯ್ಯ ತೊಳೆಯೋಣ

ಪಶುತೆ ಬತ್ತಲೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿಹುದು
 ಲವುಳಿ ಡಂಬಕೆ ಹೆಣೆಯುತ್ತಿಹುದು
 ಅನ್ನೆಯದ ಪೊಡೆ ತಣಿಯುತ್ತಿಹುದು
 ನಂಜು-ನೋವನ್ನುಳಿದು ನಡೆಯೋಣ
 ಬಾ ಸಖಿ,
 ದಿವ್ಯಜ್ಯೋತ್ಸೈಯ ವೊಗೆದು ಕುಡಿಯೋಣ

ಅದೊ, ದರಿದ್ರತೆ ಚಿಲಿಯುತ್ತಿಹುದು
 ಮೌಢ್ಯ ಬೀಗಿಯೆ ಮಲೆಯುತ್ತಿಹುದು
 ಸತ್ಯದೆದೆ ತಾ ನುಲಿಯುತ್ತಿಹುದು
 ಅಲ್ಪತೆಯ ಸುಟ್ಟೊರಸಿ ಸರಿಯೋಣ
 ಬಾ ಸಖಿ,
 ಕಲ್ಪಯಾನದಿ ನಾವು ಹರಿಯೋಣ

ಹೃದಯಪಾತ್ರದ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೀರ-
 ಕಿಲ್ಲಿ ಹಿಳಿವರು ಹುಳಿಯ ನೀರ
 ಬಾರ, ಸಾಗುವ ದೂರ ದೂರ
 ಭಾವಪುಷ್ಪಕವೇರಿ ಸಾಗೋಣ
 ಬಾ ಸಖಿ,
 ಅಲ್ಪದಿಂದ ಮಹತ್ತಿಗೇರೋಣ

ಬುದ್ಧಿ—ಹೃದಯ

ಬುದ್ಧಿ ಮುಂದೋಡುತಿದೆ, ಹೃದಯ ಹಿಂದುಳಿದಿಹುದು
ಇವುಗಳೊಳಗೆಲ್ಲಿಹುದು ತಾಳವೇಳೆ ?

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ವವೋಹಿನಿಯ ಪೂಜಿಸರೆಲ್ಲ,
ಹೃದಯವಾನಿನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿರಿಲ್ಲ !

ಬುದ್ಧಿಯನು ತೂಗಿ ಮಾರುವ ಸಂತೆಯಲಿ ಹೃದಯ
ಭಾವನೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಾಸ ಮೌಲ್ಯವಿಲ್ಲ
(ಮೌಲ್ಯವೇತಕೊ ? ಬುದ್ಧಿಯೊಂದಿರಲು ಸಾಲದೇ ?
ಹೃದಯವಿರೆ ಗೋಳಾಟ ತಪ್ಪದಲ್ಲ !)

ಕುಸಿಯುತಿದೆ ನರತೆ ಬುದ್ಧಿಯ ತೂಕಕೀಪರಿಯ
ವಿಷಮವನು ನೀಗಿಸುವ ಹೃದಯಂತು ?
ಸಮತೋಲನದಿ ತಕ್ಕಡಿಯನು ನಿಲ್ಲಸದಂತು
ಮನುಜತೆ ದುರಂತದೆಡೆ ಸಂತು, ಸಂತು !

ಬಯಲಾಟ

ಎಂತು ಬಣ್ಣಿ ಪೆನಿದರ ಸವಿಯನು
ಹೊಗಳುನುಡಿಗಳು ಸಲ್ಲವು
ಕಂಡಕಣ್ಣಿಗೆ, ಕೇಳ್ದ ಕರ್ಣಕೆ
ಹೇಳೆ ನಾಲಗೆಯಿಲ್ಲವು !
ಇರುವ ನಾಲಗೆ ರುಚಿಯನರಿಯದು.
ಚಿತ್ತಕ್ಕಿದು ರಸದೂಟವು
ನೃತ್ಯ, ವರ್ಣಿಕೆ, ಗಾನವಾದನ
ರುಚಿರಕಲೆಗಳ ಕೂಟವು

ಆವದಂ ಬಯಸುವಿರಿ ? ಬನ್ನಿರಿ !
ನಿಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನದಿಲ್ಲಿದೆ
ಇಲ್ಲಿ ಬಾರದ, ಇಲ್ಲಿ ತೋರದ
ಕಲೆಯ ಬಗೆಯದು ಎಲ್ಲಿದೆ ?
ಮರ್ದಲದ ಧಿಮಿಧಿಮಿಯು, ಚಂಡೆಯ
ರಣರಣಿಸ ಭೂರಿಸ್ವನಂ,
ಹಾವಭಾವದ ನರ್ತನಂ, ರಿಂ-
ಗಣಗುಣಿತ, ಆನರ್ತನಂ

ರಸದೇಶಕದಿಂ ದೇಸಿಕಬ್ಬವ
ಹಾಡುವೆಕ್ಕಲಗಾಣನು,
ಬಿರಿನಗೆಯ ಮೇಲೋಗರವ ಬಡಿ
ಸುವ ವಿದೂಷಕ ಜಾಣನು,
ಸುರನರೋರಗ, ಯಕ್ಷಕಿನ್ನರ,
ರಾಕ್ಷಸರು, ಗಂಧರ್ವರು,

ಒಂದೆರಾತ್ರಿಯ ಸ್ವಪ್ನರಂಗ—
ಸ್ಥಲದಿ ನರ್ತಿಸಿ ಸಾರ್ವರು

ಚಿಕ್ಕಪ್ರಾಯದ ಚದುರೆಯರು, ಮಿಗೆ
ಸೊಕ್ಕಿರುವ ರಕ್ಕಸಿಯರು,
ಸಾಮ್ಯ, ರಮಣೀಯಾದ್ಭುತದ ರೂ—
ಪಿಗಳು ಕಣ್ಣಿನಕೊಸೆವರು
ಚಂಡರವದಲಿ, ಚಂಡೆಯುರವಣೆ—
ಯೊಡನೆ ಬರಲಾ ರಕ್ಕಸಂ
ಅಟ್ಟಹಾಸದಿ ಕೇಕೆಯಿಕ್ಕುತ,
ನೋಳ್ಪ ಮಂದಿಗೆ ಬೆಕ್ಕಸಂ!

ಎನಿತೊ ಮಾಯಾನಗರಿಗಳು ಕ—
ಣ್ಣಿಂದೆ ಕುಣಿವವು ಮೆರೆಯುತ,
ಮೂರುಸುತ್ತಿಗೆ ಮೂರುಲೋಕದ
ಬಾಗಿಲನು ತಾಂ ತೆರೆಯುತ

ಹೂ ಗಿಡಕೆ ನೀರೆರೆವ ಕಿಶೋರಿ

ಹಾಲಿನಲಿ ಹಣ್ಣು ನೇರಲ ತೇಲಬಿಟ್ಟಂತೆ
ಆ ಕಿಶೋರಿಯ ಬೊಗಸೆಗಣ್ಣು
ಬೆರಳು ಸೋಂಕದೆ ಹೂವಿನೆಸಳ ಜೋಡಿಸಿದಂತೆ
ಎರಕಗೊಂಡಿಹ ಮೂಗದೆನ್ನು

ಕಣ್ಣು ಕಿಂಡಿಗೆ ಕಮಾನನ್ನು ಬಲಿದಂತೆಸೆವ
ಹುಬ್ಬು ಕಜ್ಜಲದ ಗೆರೆಯಂತೆ
ಚೆನ್ನಾವು ಕದಪಿನೀ ಎಳೆಯ ಮುಗುದೆಯ ಮೊಗದಿ
ಬರೆದಿಲ್ಲ ನಸುಸಿಡುಕು, ಚಿಂತೆ

ಬಾಯ ಕರಡಿಗೆ ತೆರೆಯೆ, ಮುತ್ತೆಲ್ಲಿ ಜಗಲ್ಪದೋ
ಎಂಬವೊಲಾ ಚೆಂದುಟಿಯ ಮುದ್ರೆ
ಮೆಲ್ಲೆಲರು ಬೀಸೆ, ಹೊಳೆ ಹರಡಿಸುವ ಕಿರುದೆರೆಯ
ಹೋಲ್ವ ಅಲೆಗೂದಲಿನ ಚದುರಿ

ಕೃಶವಲ್ಲ, ಅತಿವುಷ್ಟವಲ್ಲ, ಆ ನಳಿದೋಳು
ಬಳಸಿ ತಬ್ಬಿದೆ ಸಣ್ಣ ಕೊಡವ
ಅವಳ ಕೈದಳವನ್ನು ಸೋಂಕಿ ತೆಳ್ಳನೆ ನೀರು
ಸೇರುವುದು ಹೂಗಿಡದ ಬುಡವ

ಅವಳ ಕಣ್ಣಿನ ಬೆಳಕು ಗಿಡದೊಡಲ ಮೇಲೆಲ್ಲ
ಆಡುವುದು ಒಲುಮೆಹೊನಲಂತೆ

ಸ್ನೇಹಸೌರಭ ಸೂಸುತಿರುವರಳುಗಂಗಳಿಂ
ಗಿಡವು ತಾ ದೃಷ್ಟಿಸುವುದಂತೆ !

ಬಣ್ಣದುಡುಗೆಯ ವೇಷವೀ ಬಾಲಿಗಿಲ್ಲ ಒ-
ಣ್ಣದ ಲೋಹದಾಭರಣವಿಲ್ಲ
ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ನಾತಿನೊಡವೆಯ ತೊಡಿಸಿ
ನೋಡಿದನೆ ಹೊರತು ಬೇರಲ್ಲ !

ಬುಗರಿ

ಬುಗರಿಯೊಂದು ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ,
ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ
ಆರು ಸುತ್ತಿ ಬಿಸುಟರೇನೊ ?
ರಭಸದಿಂದ ಹರಿದಿದೆ.

ಕುಣಿವುದೊಮ್ಮೆ ಸುತ್ತಿ ಸುಳಿದು
ತಲೆಯನೊಲೆಯಿಸುವುದು ನಲಿದು
ಎಮೆಯನಿಕ್ಕುವನಿತರಲ್ಲಿ
ನೂರು ಸುತ್ತು ಕಳದೊಳಲ್ಲಿ
ಗಿರಗಿರನೆ-ಸರಸರನೆ,
ಬುಗರಿಯೊಂದು ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ
ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ

ತುಂಬಿಯಂತೆ ಗುಂಯ್ದುಡುತ್ತ
ನೆಲದಿ ಸರಿದು ಅತ್ತ ಇತ್ತ
ಬರೆವುದೇನೊ ಏನೊ ಚಿತ್ರ,
ಬುಗರಿಯೊಂದು ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ
ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ

* * *

ಏನು ರಭಸ ಕುಂದುತಿಹುದೆ !
ಶಿಥಿಲಗೊಂಡು ಜೀಕುತಿಹುದೆ ?
ಮೆಲ್ಲನಕಟ ತೂಗಿ ತೂಗಿ

ಎರಗಿತದಳೋ ನೆಲಕೆ ಬಾಗಿ
 ಗಾಳಿಯೊಡನೆ ಸೆಣಸುವಾಟ
 ನಿಂತಿತ್ತಿದೋ ಬುಗರಿಯಾಟ,

ಬುಗರಿಯೊಂದು ತಿರುಗುತ್ತಿತ್ತು
 ನಿಂತೆಲ್ಲ ನಿಲ್ಲದೆ
 ಸೋತು ಮಲಗಿತ್ತೀಗ ನೆಲದ
 ಪರಿಭ್ರಮವನೊಲ್ಲದೆ.

ಕಲಾವಿದನ ಕೈ

ನವಿಲಿಗೆ ಸೊಬಗನು ನೀಡಿದ ಕೈಯೇ
ಗೂಬೆಯ ರೂಪಿಸಿದೆ
ಚಿಟ್ಟಿಗೆ ಚುಕ್ಕಿಯನಿಕ್ಕಿದ ಕರವೇ
ಜಿರಳೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ

ಶ್ರೀಗಂಧದ ತರುವನು ನೆಟ್ಟವನೇ
ಕಾಸರ್ಕವ ನೆಟ್ಟ
ತುಲಸಿಯನಿಕ್ಕಿದವನೆ ತಾ ತುರುಚೆಯ
ಬೀಜ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟ

ಶುಕಪಿಕಕಂಠಕೆ ಗಾನವನೆರೆದನೆ
ಕಾಕ, ಭೇಕ ಶುನಕ
—ಇವುಗಳಿಗಿತ್ತನು ಕರ್ಕಶರವನನು;
ಏಕೆ ವಿರಸಪಾಕ ?

ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯನೂರಿದ ಕೈಯೇ
ಮುಳ್ಳಿನ ಬಳ್ಳಿಯನು
ಊರಿದೆ, ತನಿಗಬ್ಬನು ನೆಟ್ಟವನೇ
ಬೆಳೆಸಿದ ಕಳ್ಳಿಯನು

ಜೀನುಣಿಯನು ಹಾರಲು ಬಿಟ್ಟವನೇ
ಸೊಳ್ಳಿಯನೂ ಬಿಟ್ಟ

ನೀರಲಿ ವೊನನು ಈಜಗೊಟ್ಟವನೆ
ಒಳ್ಳೆಗು ಎಡೆಗೊಟ್ಟ

ವಿವಿಧ ಕಲಾಕೃತಿಗಳಿಗೈದವನೀ
ವಿಕೃತಿಗಳನ್ನಿಂತು
ಎಸಗಿದನೇತಕೆ ?- ಎನಲೀ ಪ್ರಶ್ನೆಯು
ಉತ್ತರಿಸುವುದೆಂತು ?

ಕಲ್ಲಿದೆಯ ನೀಡಯ್ಯ ಓ ತಂದೆ!

ಕಲ್ಲಿದೆಯ ನೀಡಯ್ಯ, ಓ ತಂದೆ! ಈ ಜಗದ
ಕಣ್ಣೀರ ಕಥೆಯ ನಾ ಕಾಣಲಾರೆ!
ಸೋರ್ವೆಯ ವೇದನೆಯ ಸೈರಿಸೆನು; ನೂರಾರು
ಗೋಳನಿಯನನವರತ ಕೇಳಲಾರೆ.

ಕಂಬನಿಯ ಕಡಲಲ್ಲಿ ಕಿರುಹಣತೆಗಳ ಸಾಲು
ತೇಲತೇಲುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿಹುದು ಮುಂದೆ.
ಕುರುಡುಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿದೆವುಗಳಾಟ
ನಡೆದಿಹುದು ಮಸಣದಲಿ ಚಿತೆಯ ಮುಂದೆ.

ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಸುಳಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಸುಟ್ಟೊರಸುತ್ತಿದೆ
ಸ್ನಿಗ್ಧಕೋಮಲ ಸ್ವಪ್ನಸುಮವನೆಲ್ಲ.
ಬಯಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಭವ್ಯಗೋಪುರಕೆ ಸಿಡಿಲೇಟಿ!
ಶತಚೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿದಿದುರುಳಿತಲ್ಲ!

ಪನ್ನೀರ ತಂಗೊಳವು ಕೆನ್ನೀರ ಮಡುವಾಗಿ
ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ, ತೇಲುತ್ತಿದೆ ಕುಂಡಕಮಲ
ನಭದಿ ರಾಜಪ ಕಾಮಧನುವೆ ವಿಧಿಬೀಸಿರುವ
ಕರನಾಳವಾಗಿ ಬಾಗಿರುವುದಲ್ಲ!

ಎದೆಯ ತುಡಿತಕೆ ಕರುಳ ಮಿಡಿತವಿಂಬಾಗುತ್ತೆ,
ಶೋಕಗೀತದ ವಿಲಕ್ಷಣ ತಾನವು
ನಿನದಿಪುದು ಅನುದಿನಂ-ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಂ-ನಿರುಕಿಸಲು
ಸುತ್ತಲೂಂ ಪ್ರೇತನಾಟ್ಯದ ತಾಣವು!

ನನ್ನ ಇಮ್ಮೂವಿನಹಣ್ಣು

ನಾನೆ ನೆಟ್ಟುಹ ಕಸಿಯ ಮಾವಿನ
ಮುದ್ದುಗಿಡದಲ್ಲಿ,
ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಒಗೆದ ಮಿಡಿಯನು
ಕಂಡು ಹರ್ಷದಲಿ

ತುಂಬುನಲ್ಮೆಯೊಳಿನಿತು ಹರಸಿದೆ—
ನೇನೊ ಗಿಡವನ್ನು ?
ಪುಟ್ಟ ಮಾಮಿಡಿ ಬಣ್ಣವೇರುತ
ಬಳೆಯೆ ನಾನದನು

ದಿನಕೆ ಎನಿತೋ ಬಾರಿ ನೋಡಿಯೆ
ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದೆನಲಾ !
ಇಂದು ನೋಡಲು ಕೈಗೆ ಬಂದಿಹ
ತುತ್ತು ಬಾಯ್ಕಿಲ್ಲ !

ಅದಕೊ ಕಾಗೆಯು ಕುಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದು
ಎನ್ನ ಹಣ್ಣನ್ನು
ಅಕಟ ! ನೋಟವು ಕುಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದು
ಎನ್ನ ಕಣ್ಣನ್ನು

ಲೋಹ ಸೌಂದರ್ಯ

ಸಣ್ಣ ಮದುವಣಗಿತ್ತಿ
ಮುದ್ದು ಬೀರುವ ಬಾಲೆ
ಮುದುಡಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳಲ್ಲಿ-ನೋಡಿಸರೆ
ಬಳುಕುತಿಹ ಎಳೆಯ ಬಳ್ಳಿ !

ಪಟ್ಟಿ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟು
ಕೈ ತುಂಬ ಬಳೆದೊಟ್ಟು
ಹಾವಗಳ ಹೇರಿಬಿಟ್ಟು-ಕುಳಿತಹಳು
ನೆಲದಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟು

ವಿಕ್ಕ ತೊಡಿಗೆಗಳಿರಲಿ-
ನಾನು ನೊಂದಿಹುದೇಕೆ ?
ಆ ಮೂಗಿಗೆರಚು ತೂತು ! - ಇಕ್ಕಡೆಯು
ಇಣುಕುತಿನೆ ಎರಡು ಸತ್ತು !

ಆ ಲೋಹಸೌಂದರ್ಯ-
ದಾಭಾಸವನೆ ಹೊತ್ತು,
ಹೂಮೂಗು ಬಳಲುತ್ತಿತ್ತು-ಎನ್ನೆದೆಯು
ನಿಟ್ಟುಸಿರ ಹೊರಸೂಸಿತು

ಗೊಂಬೆಯಾಟ

ಗೊಂಬೆಗಳೆರಡನು ತಂದರು ಯಾವುದೊ
 'ಮಾರುವನು'ಗಳಿಂದ
 ಒಂದು ಗಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಣ್ಣು -- ಸರಿ,
 ಕೂಡಿತು ಸಂಬಂಧ! - ನೆರೆಯಿತು
 ನೆರವಿ ಮೋಡದಿಂದ - 'ನಾಟಕ'
 ನೋಳ್ಳ ಕುತುಕದಿಂದ

ರಂಗಕೆ ಬಂದವು ಸಿಂಗರಗೊಳಿಸಿದ
 ಗೊಂಬೆಗಳುತ್ಸವದಿ
 ಸದ್ದಾಯಿತು, ಸಂಭ್ರಮವಾಯಿತು ಮನ-
 ಗಿತು ಕೂಡಿದ ಮಂದಿ

ರಂಗದಿ ದೃಶ್ಯಗಳೊಂದೊಂದಾಗಿಯೆ
 ನಡೆದುವು ವಿಧಿಯಂತೆ
 ಸೂತ್ರಧಾರರೋಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು
 ಜಾಣಡೊಂಬರಂತೆ.

ಏನೇನೋ ಜರಗಿದ್ದವು - ಅಂತೂ
 ಮದುವೆಯಾಟವಂತೆ!
 ಇಂದುಮೊದಲು ಆ ಗೊಂಬೆಗಳೆರಡು
 ಗಂಡಹೆಂಡಿರಂತೆ!

ಏಕಾಕಿನಿ

ಏನು ಯೋಚನೆ ವಿನಾನಲೋಚನೆ ?
 ನಯನದಲ್ಲೀಂ ಯಾಚನೆ ?
 ಬಿನ್ನನೊರ್ವಳೆ ಕುಳಿತೆಯೇಶಕೆ ?
 ಅವ ಸ್ವಪ್ನವಿಮೋಚನೆ ?

ನೀಗಿಕೊಂಡು ಪ್ರಸನ್ನತೆ-ನೀ-
 ನೇಕೆ ವಹಿಸಿಹೆ ಖಿನ್ನತೆ ?

ಹೊತ್ತಿಹುದು ಗಲ್ಲವನು ಕರತಲ,
 ಬತ್ತಿಹುದು ಮೊಗದಾವರೆ
 ಎತ್ತಲೋ ಕೀಲಿಸಿದ ನೋಟದಿ
 ಕುಳಿತಿರುವೆ ಮಲಿನಾಂಬರೆ

ಏನು ಚಿಂತೆಯು ಭಾವಕಿ ? - ನೀ-
 ನಾರ ಚಿತ್ತದ ನಾಯಕಿ ?

ರೂಪಿಗಿಂಬಾಗಿರುವ ಸಿಂಗರ-
 ದುಡುಗೆಗಳನೇಕುಳಿದಿಹೆ ?
 ಮೆಯ್ಯೆ ಒಪ್ಪವನೀವ ಒಡವೆಗ-
 ಳನ್ನದೇತಕೆ ಕಳೆದಿಹೆ ?

ಆರು ನೋವನ್ನಿತ್ತರು ? - ಅವ-
 ಗಿಲ್ಲ ಕಣ್ಣಲಿ ನೆತ್ತರು !

ಬಾಚಿಕಟ್ಟದೆ, ಹೂವ ಮುಡಿಯದೆ,
 ಕೆಧರಿಹೋಗಿದೆ ಕೇಶವು

ಕಣ್ಣು ಬಾಡಿದೆ, ಕೆನ್ನೆ ನಾಂದಿದೆ
ಏತಕಾಯ್ತು ಕ್ಲೇಶವು ?

ಏಂ, ನಿರಾಶೆಯು ಸೋಂಕಿತೇ? —ಮೇಣ್

ನಿನ್ನದೃಷ್ಟವು ಕೊಂಕಿತೆ ?

ಹೇಳು, ದೂರದಿಗಂತ ಶೂನ್ಯದಿ
ಏನ ಬರೆದುದನೋದುವೆ ?
ಚಿತ್ರಮೇಘದ ಗತಿಯ ತೆರ ಬಾ—
ಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಖೇದವೆ ?

ಆರು ನಿನ್ನನು ತೊರೆದರು ? —ಲತೆ—

ಗಾರು ಬೆನ್ನೀರೆರೆದರು ?

ತುಂಬಿಹುದು ಮಧುರಿಮೆಯು ಬದುಕಿನ
ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಎಂದಿದ್ದೆಯಾ ?
ನಂಬಿಕೆಯ ಕೈ ಬಿಡದು ಎಂದೇ
ನಡೆದು ನೀ ಬಿದ್ದಿದ್ದೆಯಾ ?

ಬಾಳು ಸ್ವಪ್ನದ ಹಾರವೆ ? —ಉಳಿ

ದಿಹುದು ಕೇವಲ ದಾರವೆ ?

ಕಳೆದ ದಿನಗಳನೆಣಿಸುವೆಯ ? ಭವಿ—
ತವ್ಯವನು ಚಿತ್ರಿಸುವೆಯಾ ?
ಸವಿದ ಮಧುವಿಂಗೀಗ ಬೇವಿನ
ಕಹಿಯ ರಸವನು ಬಸುವೆಯ ?

ಭಾವಮುದ್ರೆ ಇದೇನಿದು ? —ಇದ—

ಕಾವ ಅರ್ಥವೊ ತೋಚದು

ಆಟದ ಕಳದಲ್ಲಿ

ಆಲದ ಮರದಡಿ ನೆಳಲಿನ ಜಾಲ
 ಕಪ್ಪನೆ ಬೀಸಿತ್ತು.
 ಆಡುತಲಿದ್ದಿತು ಚಿಣ್ಣರ ಬಳಗ;
 ಕೇಕೆಯು ಎದ್ದಿತ್ತು — ನಗುವಿನ
 ಲಹರಿಯೆ ಸೂಸಿತ್ತು.

ಆಲದ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಿಂಡೇ
 ಮರದಲಿ ನೆರಹಿತ್ತು.
 ತುಂಬೆಯ ಹೂವಿಗೆ ಪಾತರಗಿತ್ತಿ
 ನೆಗೆಯುತ ಎರಗಿತ್ತು. — ಬಯಲೇ
 ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿತ್ತು.

ನಲ್ಮಕ್ಕಳು ನಗೆಯಲೆಗಳ ಮೇಲೆ
 ಮರಿವೊನ್ನಳವೋಲೆ,
 ಚಿಮ್ಮುತ ನಲಿದಿದರು ಮಿಕ್ಕೈಲ್ಲಾ
 ಗೊಡವೆಯ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ. — ಬಯಲಿಗೆ
 ಜೀವ ತಂದ ಲೀಲೆ!

ಹಸುಳೆಯದೊರ್ವನ ಹಡೆದವನಂತೆ!
 ತಿವಪೂಜೆಯ ಕಗಡಿ!
 ಆಟವ ಸಹಿಸದೆ, ಕಣ್ಣನು ಕೆದರಿ,

ಗಜರಿ ಮಗುವ ದೂಡಿ — ಅಟ್ಟಿದ
ಕರುಣೆಯನೀಡಾಡಿ.

ಹಿಂದೆಹಿಂದೆ ನೋಡುತ್ತಳುತಳುತ,
ಒಡನಾಡಿಗಳನ್ನು
ಅಗಲಿ ನಡೆದನಾ ಹಸುಳೆಯು ಪಾಪ!
.....ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ ನಾನು — ಬಾಳ್ವೆಯ
ಬಗೆಯಿದೆಂಬುದನ್ನು.

ಭಗ್ನಗೀತೆ

“ಹಾಡ ಹಾಡುವೆ ಬಾರ !

ನಲ್ವಾಡ ಹಾಡುವೆಂ,

ವೀಣೆಯನು ಕೈಗೆತ್ತಿ

ಸರಿಯಿತ್ತು ಮುದದ

ಬಾರೆ, ಜನದೆ.

ಹತ್ತಾರು ಕರ್ತವ್ಯ

ಮುತ್ತಿಹುದು ನಿನ್ನ.

ಇರಲಿ, ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆ

ಬಾರಿತ್ತು ಚಿನ್ನ !

ಬಾ, ಬಾರೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿದು

ಸಾವ ಮುನ್ನ.

ಹಾಡುವಾಸೆಯು ಇಂಗಿ

ಹೋವ ಮೊದಲಿ,

ರಾಗರಸಿಕತೆಯುಕ್ಕು

ಇಳಿವ ಮೊದಲಿ,

ಒಂದಾಗಿ ಹಾಡುವಂ

ಒಂದೆ ಗೀತೆ

ಹೂವಿನ ಯ್ಯಾಲೆಯಲಿ

ತುಂಬಿಗಳು ತೂಗಿ,

ಮಧುಗೀತೆ ನುಡಿವಂತೆ

ಹಾಡುವಂ ಪ್ರೀತೆ

ತೂಗುಮಂಚಕೆ ಬಾರೆ

ಬೀಣೆ ತಾರೆ !

ಬೇಗ ಶ್ರುತಿಗೊಳಿಸದನು
 ಸರಿ, ಬಾಜಿಸಿನ್ನು
 ಹಾ! ಮಿಡಿಯು — ಏಂ ಚೆನ್ನು!
 ಅಂತೆ ನುಡಿಸು!
 ನಾದಸುಧೆ ಹೊಮ್ಮಿರಲಿ,
 ಮೋದ ಉಕ್ಕಿರಲಿ,
 ತೆಗೆವೆಸಾಲಾಪನೆಯ,
 ಇದಕೊ ನಿಲ್ಲು !

ತಿರುಪು ಸರಿಗೆಯನಿತು,
 ಮಧುರತರ ನಿಸ್ವನಂ
 ಚಿಮ್ಮಿ ಬರಲಿ.....
 ನುಡಿಸೀಗ — ಅಕಟಕಟ !
 ಕಡಿಯಿತೇ ತಂತಿ ?
 ಇನ್ನೇಕೆ ಮೊಟುತಿಹೆ ?
 ಸಾಕು, ಮುಚ್ಚು !
 ಎನಗೊ, ಇಳಿದೇ ಹೋಯ್ತು
 ಹಾಡು ಹುಚ್ಚು.
 ಸಾಕಿನ್ನು ನಿಲ್ಲದಿರು,
 ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ
 ಕೈಯ ಹಚ್ಚು.

ಇಂದ್ರಗೋಪ

ಹಸುರು ಹಾಸಿನ ಮೇಲೆ, ಹೊಸಮಾಣಿಕದವೋಲೆ
ಎಸೆದಿಹುದಿದೊ ಇಂದ್ರಗೋಪ
ನೆಲತಾಯ ನತ್ತಂತೆ, ರಾಗದಬಿತ್ತಂತೆ
ಚೆನ್ನೆಯ ಮುತ್ತಂತೆ ರೂಪ

ಅಚ್ಚಕೆಂಬಣ್ಣದ, ಮೃದುಮನೋಹರವಾದ
ಪಟ್ಟಿಯ ಮೈತುಂಬ ಹೊದ್ದು
ಮೆಲ್ಲಡಿಯಿಡುವ ಬೆಡಗಿಯೊಲು ಚಲಿವೊಂದು
ಪಾಂಗಿದೆನಿತು ಮುದ್ದುಮುದ್ದು !

ಚೆನ್ನಲಿಯುವ ಗಿಣಿಯಾ ಚಂಚು, ಚಿಣ್ಣನ
ಚೆಂದುಟಿ, ಮೇಣ್ ಮದರಂಗಿ
ಹಚ್ಚಿದ ಕನ್ನೆಯ ಸೆಳ್ಳುಗುರುಗಳಿವು
ಬರುವುವು ನೆನಪಿಗೆ ತಾಗಿ

ಕಲ್ಕುಳ್ಳ ಬನದಿ ಚಂದಿರಮತಿ, ದಮಯಂತಿ
ಸೀತೆಯರಡಿ ಸ್ತವಿಸಿಹುದೋ !
ಹರಣವ ಬಲಿಯೊಪ್ಪಿಸಿದ ತ್ಯಾಗವೀರರ
ಹೃದಯರಕ್ತವು ಸುರಿದಿಹುದೋ !

ಅ ರುಧಿರದ ಬಿಂದು ರಾಗರಸದ ಬಿಂದು—
ವಾಗಿ ಬಂದಿತೆ ಜೀವ ತೀವಿ ?
ಮುಂಗಾರ ನೊದಲ ಪೂಜೆಯ ಜೀವಸುಮವಿದು
ಚೆಲುವಿನ ಸಾಕಾರ ಜೀವಿ

ಮೆಚ್ಚುಗಾಣಿಕೆ

ನೀನೋದುವಂತಿಲ್ಲ ನಿನಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ
ಈ ಹಾಡ ಬಲ್ಲೆ ನಾನು
ಆದರೂ ನಿನ್ನೊಂದು ಚೆನ್ನಿನವು ಹಾಡಿವುದು
ಅಂತಿರಲು ಮಾಡಲೇನು ?

ಸೋಗೆಗರಿಗಳ ನೆಳಲು ನಲಿದಿದ ದಾರಿಯಲಿ
ಮರಿಜಿಂಕೆಯಂತೆ ನೀನಂದು ಬಂದೆ
ಹಸುರಿನಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ನೆರಳನು ಕುಣಿಸಿ
ಸವಿನಗೆಯ ಹೂವನರಳಿಸುತ ಬಂದೆ

ಬಳಿಯ ಕೇದಗೆಬನದಿ ಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳ ಹೃದಯ
ಪರಿಮಳಿಸಿ ಮನಕೆ ಧೂಪವನಿಕ್ಕಿರೆ
ತಾಳೆಗುಬ್ಬಿಗಳೊಲಿದು ಜೋಲ್ವಗೂಡಲಿ ಕುಳಿತು
ಉಯ್ಯಲಾಡುತ ನಕ್ಕು ಕುವಿಯುತ್ತಿರೆ—

ನಿನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಮೇಕೆಯನ್ನರಸಿ ನೀ ಬಂದೆ
ಹುಡುಕುನೋಟವನಟ್ಟಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ
ಒಡನಾಡಿಯೊಂದಿರಲು, ಜತೆಗೆ ಸರಸವನಾಡಿ
ಹಸುರ ಮೆಲ್ಲುತಲಿತ್ತು ಬೇಲಿಯತ್ತ

ಆಡ ಕರೆಯುತ ಬಂದ ನಿನ್ನ ಕರೆದುದು ಬೇಗ
ಕಂಪಿನೊಸಗೆಯ ಬೀರಿ, ಹೊಂಗೇದಗೆ
ಆದರೇಂ, ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು ಹಂದರದಲ್ಲಿ
ಅರಳಿರುವ ಹೂವು ಎಟಕುವುದೆ ಕೈಗೆ ?

ಚಪಲದಲಿ ಎಲೆಗಳನು ಮೆಲ್ಲ ಬಾಗಿಸಹೋಗಿ
ಗಿಡದುಗುರು ಗೀರಿತ್ತು ನಳಿದೋಳನು
ಹೂವಿನಾಶೆಯ ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ನಿಲೆ, ನಾ ಬಂದು
ನಿನಗಾಗಿ ಏರಿದೆನು ಕಂಟಕಿಯನು

ಗಮಗಮಿಪ ಕೇದಗೆಯ ಗೊಂಚಲನು ಸುಲಿದಾಗ
ಹೊಡೆಯೊಂದು ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಸಿಡಿದು ಹಾರಿ
ಆ ಪರಾಗದ ಧೂಲಿ ನಿನ್ನ ಕೆನ್ನೆಯ ಮೇಲೆ
ಹೊನ್ನಹುಡುಗಿದರಿದೊಲು ದಟ್ಟಯಿಸಿರೆ

ಬಣ್ಣದೇಟೆಗೆ ನಕ್ಕು ಮೊಗವನೊರಸುತ ನಿಂದೆ
ಆ ನಗುವನೆಂತು ನಾ ಮರೆಯಬಲ್ಲೆ ?
ತಾಳೆಹೂವನು ನೀಡೆ, ಕಣ್ಣು ಕೊನೆಯಲಿ ಹೊಳೆದ
ಆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ವಿಸ್ಮರಿಸಲೊಲ್ಲೆ

* * * *

ಚಿಗರೆಯಂದದಿ ಚಿಗಿದು, ನಿನ್ನ ನಲ್ಮೆಯ ಮೇಕೆ
ನಿನ್ನ ಬಳಿವಿಡಿದು ಸಾಗೆ
ಆಡಿನೊಡನಾಡಿ ಮೇವನು ಮರೆತು, ನೋಟವನು
ಕೀಲಿಸಿತು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ !

ಕವನ ಯಕ್ಷಿಣಿ

“ಚಂದ್ರ ರಂಗಸ್ಥಲದಿ ನರ್ತಿಸ ಭಾವಕನ್ನಿಕೆ ಬಳಿಗೆ ಬಾ !
 ರುಂದ್ರಶರಧಿಯ ವೀಚಿಯುಯ್ಯಾಲೆಯಲಿ ತೂಗುವಳಿಲ್ಲಿ ಬಾ !
 ಚಿಕ್ಕೆಗಳ ನಾಡಿನಲಿ ಕಣ್ಮಿಚ್ಚಾಲೆಯಾಡುವಳಿಲ್ಲಿ ಬಾ !
 ಮೇಘಮಾಯಾನಗರಿಯೊಳಗಿಹ ದಿವ್ಯಯಕ್ಷಿಣಿ ಸಾರಿ ಬಾ !”

ಎಂದೆನಿತು ಬಾರಿ ನಾ
 ಕರೆದೆ ನಿನ್ನ ?
 ಅವತರಿಸದುಣಿಸಿದೆ ನಿ
 ರಾಶಿಯನ್ನ

ನಿನ್ನೊಂದು ಎಳನಗೆಯ
 ಮೋಡಿಗಾಗಿ
 ಕಡೆಗಣ್ಣಿನೊಳೊಬ್ಬ
 ಗಾಡಿಗಾಗಿ

ಎನಿತು ತಪಿಸಿದೆನೆನ್ನ
 ಎದೆಗೆ ಗೊತ್ತು !
 ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅರಸಿದೆನು
 ಆಸೆ ಹೊತ್ತು !

ಆದರೇಂ, ನೀನು ಮೈ-
 ದೋರದಾದೆ
 ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಎನ್ನ
 ಮನದ ನೇಧೆ

ಹಗಲಿರುಳು ಬಗೆಬಗೆಯ
ಕನಸ ಕಂಡೆ
ನಿನಗಾಗಿ ನವಜಗದ
ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆ

ನನ್ನದಲ್ಲವ ನಿನಗೆ
ಈವೆನೆಂದು
ನೀನೊಲಿದು ಬಾರದಿರೆ
ಸಾವೆನೆಂದು

ಸಂಕಲ್ಪ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ
ಮಂಡಿಸಿದೆನು
ಉಗ್ರತಪದಲಿ ನಿನ್ನ
ಧ್ಯಾನಿಸಿದೆನು

ಆದರೂ ನೀನು ನಿ-
ಷ್ಕರುಣಿಯಾದೆ
ಎನ್ನಿದೆಗೆ ಇಂಗಳದ
ಮಳೆಯ ಕರೆಬಿ !

* * *

ಇಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ
ವಾಯಿತಲ್ಲ !
ನಗುನಗುತ ಕಣ್ಣಿಂದ
ನಿಂದೆಯಲ್ಲ !

ಆದರೇತಕೆ ನಾನು
ಮೂಕನಾದೆ ?
ನಗೆಮಾಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಾಣ್ಕೆ
ನೀಡದಾದೆ ?

ಹಾಡುನಾಲಗೆಯಿಂತು
ಕಟ್ಟಿತೇಕೋ ?
ಕಣ್ಣಿಗೇನೋ ಮಗು
ತಟ್ಟಿತೇಕೋ ?

ಎನಿತೋ ಕಾಲದ ತಪದ
ಫಲವು ಬಂದು
ಇದಿರಿಗಿರಲೇಕೆ ಹೀ-
ಗಾದೆನಿಂದು ?

ಹೇ ಕವನ ಯಕ್ಷಿಣಿಯೆ !
ಎನಗೈದೆ ?
ಇಂದ್ರಜಾಲವು ಸಾಕು
ಬೇಡ ಬರಿದೆ !

ಭ್ರಮೆಯ ಮೂಢಸಮಾಧಿ-
ಯನ್ನು ಮುರಿದು
ನಿಜದ ವೇದಿಕೆಯೆಡೆಗೆ
ನಡೆಸು ಒಲಿದು

ತಂತ್ರಿ ಇಲ್ಲದ ವೀಣೆ

ಆ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕುಳಿತು ಮಾನದಲಿ
ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು ವೀಣೆ
ಅಹ, ಎನಿತು ಸೊಗಸೊ! ಈ ವೀಣೆಯ ಮಾಟ-
ವಿದಕ್ಕೆ ಎಣೆಯ ಕಾಣೆ

ಈ ಗಾಡಿಯಂತಿರಲು, ಮೋಡಿಯೆಂತುಟೋ
ಮತ್ತಾ ಇಂಚಿರದ ?
ಮನವನ್ನು ಒಲಿಸಿ, ಎದೆಯನ್ನು ನಲಿಸಿ, ತನು-
ವನು ತೀವದೆ ಮೋದ ?

ಇದರಿಂದೆ ಒಸರಿ ಹರಿಹರಿಯದೆ ಮೋಹನ-
ರಸ ತೆರೆತೆರೆಯಾಗಿ ?
ಇದನೊಮ್ಮೆ ವಿೂಟಿ ನಾ ನೋಳ್ಳೆನೆಂದು ಮರು-
ಳಾಗಿ ಮೆಲ್ಲ ಸಾಗಿ

ಆ: ಬಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ತಂತಿಯಿಲ್ಲ, ಅರೆ !
ಚಕಿತವಾದೆ ಕ್ಷಣಕೆ
ಇಸಿತೊಂದು ಚೆಲುವ ಸಾಧನಕೆ ತಂತಿಯನು
ಜೋಡಿಸಿಲ್ಲವೇಕೆ ?

* * * *

ಆ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾನದಲಿ
ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳಾಕೆ
ಹಾ ! ಮೂಕತ್ವದ ಈ ಕ್ರೂರಮುದ್ರೆಯನು
ವಿಧಿಯೊತ್ತಿಹನೇಕೆ ?

ಕಂಡೆ ಕಾವ್ಯರ್ಷಿಯಂ

ಜರೆಯ ಜವನಿಕೆಯನಿಳಿವಿಟ್ಟವೊಲಾ, ಹರೆಯ ತಾಂ
ಹೆವ್ವುಗಟ್ಟಿದ ತೆರದೆ ಮಾಡುಗೊಡೆಗಳಲ್ಲಿ
ಹತ್ತಿದುದಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಜೇಡನ ಜಾಲ
ಮನೆಯೊ! ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ಭೀಮಬಲಮುಕ್ತಿಯು
ತಳಿದಿತ್ತು, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಕಳೆಯದೆಯ ಸೆಳಿದಿತ್ತು

ತಿಳಿವಿನೊಂದೇರುಗುಡ್ಡವನೇರಿದಂತೆ ಮನೆ-
ಯಟ್ಟವಂ ಸಾರಿದೆಂ-ಸುತ್ತಲುಂ ಹೊತ್ತಗೆಯ
ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಡುವೆ ತವಮಿರ್ವ ಕಾವ್ಯರ್ಷಿಯಂ
ಕಂಡೆನಾಂ-ಎನಿತೊ ಶತಮಾನಗಳ ಬೆಳಗಿರ್ವ
ತಿರುಮಾನಿಸರ ತಿಳಿವುಸೊಡರಿನಿದಿರೊಳ್ ಕುಳಿತ
ಸರಸತಿಯಣುಗ ಧ್ಯಾನಶೀಲನಂ ಕಂಡೆ ನಾಂ

ಕಾಲದಾಳಕ್ಕಿಳಿದು ನೇರಿನಾ ಬೇರನ್ನು
ಅಗೆದಗಿದು ಕಾಳಿಮೆಯು ಮೈಗರೆದು ಸತ್ಯಮದೊ
ಹರಸಿರುವ ಬೆಳ್ಳೊಗರ ನವಿರಮಕುಟಂ, ಕಾವ್ಯ-
ಕಾಂತಾರದೊಳು ನಿರಾಕುಲವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸ
ಸಿಂಹಕಳೆಯಂ ಸೂಸುತಿರುವ ಹೆವೊಸೆ ಒ-
ಳ್ಳಗೆಯ ಬಗೆಗೊಂದು ನಲಾ-ಒಪ್ಪಮಿತ್ತಿದರ್ಪು

ಹೃದಯ ರತುನಗಂಬಳಿಯು ಮೇಲಾಸನಂ
 ಮೇಣ್ಣ ದಣಿಯಲದುವೆ ಶಯನಂ...ಕಾನ್ಯತ್ರೇಯಿಂದೆ
 ಎದೆಯ ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿದಾತಂಗೆ ಮಿಕ್ಕೈಸಿರಿಯ
 ಮೆರುಗೆ? ಸರಳತೆಯೆ ಪಥಮಲ್ಪಿ ಸತ್ಯದ ಸೆಲೆಗೆ
 ಮೇಣ್ಣ ಶಿವದ ನೆಲೆಗೆ? ತುಳುನಾಡ ಭಾಗ್ಯಕೆ ಮನದೆ
 ನಮಿಸಿ ನಿಂದೆಂ ಕಟಾಕ್ಷಪ್ರಸಾದವನಾಂತು

ಹಿತ್ತಲ ಗಿಡ

ಅಗಂತುಕ: ನಿಮ್ಮ ನೋಟದ ನಡುವೆ
ನಾ ಕಂಡೆನಿಂದೊಂದು
ದಿವ್ಯಾಪಧಿಯ ಗಿಡವನು

ತೋಟದೊಡೆಯ: ಆವ ಸಸಿಯೋ ನಾನು
ಕಾಣೆನಲ್ಲ ?

ಆ: ಅದೊ, ಬಳ್ಳಿಪೊದರಿಡೆನು
ಮುಳ್ಳು ಗಿಡಗಳ ಪಡೆಯ
ನಡುವೆ ಮಿಡುಕುತ್ತಿಹುದದು

ತೋ: ನಾನರಿಯೆ, ನಾನದಂ
ನೆಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಬರಿದೆ ಬೆಳೆ
ದಿಹ ಕಾಡುಗಿಡವು ಮದ್ದೇಂ ?

ಆ: ತಾನೆ ಬೆಳೆದಿಹ ಸಸಿಯು
ಮದ್ದಾಗದೇಂ ?

ತೋ: ತೆಗೆತೆಗೆಯೊ ! ಮದ್ದಂತೆ !
ದಿನಕೆ ನೂರಾರು ಸೂಳಾ
ನೋಡುತಿಹೆನದ ನಾನು
ಎನ್ನ ತೋಟದಿ ಮರುಳೆ
ಮದ್ದೆಂಬುದಿಲ್ಲ !

ಚಾತಕ

ಪ್ರಿಯನೆಂದ ಅವಧಿ ಸಂತು
ನಾಳೆ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯು ಬಂತು !
“ಹನ್ನೆರಡು ಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳ
ಕಳೆದು ಬಹೆ”ನೆಂದು ನಲ್ಲಿ
ಎನ್ನ ಗಲ್ಲವನೆ ಹಿಡಿದು
ಮುಂಗುರುಳಿನಾಣೆ ಹಿಡಿದು
ಪೇಳ್ವ ಮಾತೆಲ್ಲಿ ಹೋಯ್ತು ?
ಸೂಸಿತಲ ಆಸೆಮುತ್ತು !

ಅಂದು ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ
ನಮ್ಮ ಕಡಲಿನ ತಡಿಯಲಿ
ನಾವಿರ್ವರೇ ಕುಳಿತಿರೆ
ಸವಿಯುತ್ತ ಪ್ರೇಮಮದಿರೆ
ಮರಳ ಸಕ್ಕರೆಯ ಮೇಲೆ
ಉರುಳುತಿರೆ ಅಲೆಯ ಮಾಲೆ
ಚಂದಿರನು ಕಳಕಳಿಸಲು
ಗಾಳಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿ ನಗಲು
ಹಸಿರೊಪ್ಪೆದು ನಲಿಯುತ್ತಿತ್ತು
ವಿಶ್ವವೇ ನಗುತ್ತಲಿತ್ತು !

ಇನಿಯ ಕರೆದೆಂದ, “ನಲ್ಲೆ !
ಪಯಣ ಕಾದಿಹುದು ನಾಳೆ”
ದುಮ್ಮಾನದಿಂದ ನಾನು

ಕೇಳಿ, - "ಹಿಂಬಯಣವಿನ್ನು
ಆವಾಗ"ವೆನಲು, - "ವರುಷ!"
ಎಂದಿಹನು, ನನ್ನ ಅರಸ.

ಏಕಿಲ್ಲ ನಲ್ಲನೋಲೆ ?
ಒಲವಿರದೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ?
ಮೊದಮೊದಲು, 'ಚಿನ್ನ' 'ರನ್ನ'
ಎಂದು ಕರೆಕರೆದು ಎನ್ನ
ಚೆನ್ನಿಗನು ಲಲ್ಲಿ ಗೈದು
ಪ್ರೇಮವರ್ಷವನೆ ಕರೆದು
ಹೊಸತೊಂದು ಜಗವ ತೆರೆದು
ಹೋಗಿಹನು ಎನ್ನ ತೊರೆದು.

ನಾಟಕವೆ ಅವನ ನಡೆಯು ?
ಬೂಟಕವೆ ಅವನ ನುಡಿಯು ?
ಇಂತೆಂದು ಎಣಿಸಲಾರೆ
ನೊಸಲಿನಕ್ಕರವೆ ಓರೆ !

ಅದಕೊ ತಂಗದಿರನಿಣಕಿ
ನೋಡುತಿಹನೆನ್ನ ಕೆಣಕಿ
ಕಡಲುಕ್ಕಿ ದಡವೊರಿದೆ
ಎದೆಯಳಲು ತಡೆವೊರಿದೆ !
ಬರುವನೋ ? ಬಾರದಿಹನೋ ?
ಎನ್ನ ಕೊರಳನೆ ಕೊಯ್ಯನೋ ?
ನಾಳೆ ತಾ ಬಾರದಿರಲು-
ಎನಗೆ ಹುಣ್ಣುಮೆ.ಕತ್ತಲು !

ರುದ್ರಶಿಲೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ

ಓ-ತೆರೆಯು ತೆರೆಯು ಬಂತು ! -ದಂಡೆಗೆ
ಉರುಳಿ ಉರುಳಿ ಬಂತು ! -ಬಂಡೆಗೆ
ಬಡಿದು ಹಾರಿತಂತು !

ಹಿಂದೆ ಸಾರಿ, ಉಕ್ಕೇರಿ ಎದ್ದಿತೋ ತೆರಿಗೆ ತೆರೆಯು ಸೇರಿ
ಸೇರಿ, ಮರಳಿ ದಡವೊರಿ ಹಾಯ್ದು ಪೋ ಬಡಿದು ತನ್ನ ಭೇರಿ
ನೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಡೆಯೆತ್ತಿ ಜಪ್ಪಿತೋ ಮಸಗಿ ನೊರೆಯಕಾರಿ

ಓ-ತೆರೆಯು ತೆರೆಯು ಬಂತು-ನಿಲ್ಲದೆ
ಹೊರಳಿ ಹೊರಳಿ ಬಂತು-ಚಿಂದದೆ
ಅರಳಿ ಅರಳಿ ಬಂತು

ಲಾಸ್ಯವೊಮ್ಮೆ, ತಾಂಡವವು ಒಮ್ಮೆ-ಕ್ಷಣಕೊಂದು ಲೀಲೆಯಿಂತು
ಮುಳಿದ ಮಾರಿ ಚಣಕುಳಿದು ಮುಳಿಸ, ವೈಯಾರಿಯಾಗಿ ನಿಂತು
ಸೇಸೆಮುತ್ತುಗಳ ಸೂಸಿಬರುವ ಸುವಿಲಾಸ ಹಾಸವೆಂತು !

ಓ-ತೆರೆಯು ತೆರೆಯು ಬಂತು-ಝಲ್ಲನೆ
ನಲಿದು, ಒಲಿದು ಬಂತು-ಮೆಲ್ಲನೆ
ಮಾಲೆ ಮಾಲೆಯಾಂತು

ಅಲ್ಲಿ ರುದ್ರಶಿಲೆ-ಶಿವನ ಪಾದ ಮುಟ್ಟಿರುವ ಭದ್ರಪೀಠ
ಮೌನಧಾಮ ಹಿಮಗಿರಿಯೊಳುಂಟೆ ಈ ನೋಟ, ತೆರೆಗಳಾಟ ?
ಈ ತರಂಗಘೋಷಕ್ಕೆ ಒಲಿದು, ಭವ ತೊರೆದ ಬೆಳ್ಳಿಬೆಟ್ಟ

ಓ-ತೆರೆಯು ತೆರೆಯು ಬಂತು- ಕರೆಗೆ
ಕುಣಿದು ಕುಣಿದು ಬಂತು- ಶಿಲೆಗೆ
ಮಣಿದು ಮಣಿದು ಬಂತು.

ಮತ್ತೆ ಜೀನ್ಮನೆಗೆ.....

ಜೀವಿನ ತೊಟ್ಟಿಯ ತೊರೆದೊಂದು ಜೀನುಣಿ
ಹಾರುತ ಬಂದಿತು ಒಯ್ಯೊಯ್ಯನೆ
ಉದ್ಯಾನಕಿಳಿಯಿತು, ಕುಸುಮ ಸಾವಿತ್ರಾಜ್ವಲಿ
ಮಂಡಳಿಸುತ್ತಲಿತ್ತು, ಸುಯಾಸುಯ್ಯನೆ

ವಿಧವಿಧ ಸುಮಸದನದ ಕದ ತೆರೆದಿರಿ
ಅತಿಥಿಯಾಯಿತು ಜೀನಿನಾತಣಕೆ
ಮಧುವತ್ತವಾಗಿ, ಮೊರೆದು, ಬಿಂಕದಿಂದುಬ್ಬಿ
ಮೆರೆದುದು ಮುದವೇರಿ ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ

*

*

*

ನೇಸರಿಳಿಯೆ, ಮುಬ್ಬು ಕವಿತರೆ, ತುಂಬಿಯ
ಕಣ್ಣೆರೆದುದು,—“ಅಯ್ಯೊ, ನಿಜಗೇಹವ
ತೊರೆದೆಲ್ಲೆಗೋ ಬಂದೆ ತೆರಳುವೆನಿನ್ನೆ”ಂದು
ತಟ್ಟನ್ನೆದಿತು ಬಿಟ್ಟು ಹೂಬನವ

ಆಹುತಿ

ನರರ ನಡುಗಡೆ ಮುಳ್ಳುಬೇಲಿಯ ಬಲಿದ ಓ ಹಿರಿಯಣ್ಣರೆ!
ಜಾತಿಮುದ್ರೆಯನ್ನೊತ್ತಿ ಮನುಕುಲವನು ವಿಭಾಗವ ಜಾಣರೆ

ಕುಲಕೆ ಹೋರುವ ಶಾಸ್ತ್ರವೀರರೆ, ನೀತಿಮನುಮಹನೀಯರೆ
ಜನಕನಿಕ್ಕಿದ ಮರಕೆ ನೇಣನು ಬಿಗಿವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಪ್ರೀತರೆ

ಅತ್ತ ನೋಡಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಶಾಪವ ಹೊತ್ತು ಮಲಗಿದ ಪ್ರಣಯವ
ನಿಮ್ಮದೆಯ ಕಡುನಂಜ ಬೇಗೆಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರೇಮಾರಾಸವ

ಸಂಕುಚಿತತೆಯ ಬಿಲದಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚಾಲೆಯಾಡುತ ಹುದುಗುವ
ಮಂಕುಬೂದಿಯನೆರಚಿ ಮೌಢ್ಯದ ಕಣ್ಣುಪಟ್ಟಿಯ ಬಿಗಿಯುವ

ನಿತ್ಯವಾಡಿ ಸಮಾಜಧರ್ಮವ, ಶಾಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರವ ಹಿರಿಯವ
ಬಲ್ಲ ಸೊಲ್ಲಾಳುಗಳೆ ನೋಡಿರಿ ನಿಮ್ಮ ನಾಲಗೆಯಿರಿತವ!

ನಗುವ ಮುಗುಳುಗಳೆರಡು ಬೆಂದಿವೆ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸನದುರುಬೆಗೆ
ಎಣೆಯ ಪಾರಿವ ಭೂಮಿಗುರುಳಿವೆ ನಿಮ್ಮ ಸೊಲ್ಲಿನ ಸಿಡಿಲಿಗೆ

ನೀತಿವೇದಿಕೆಗಾಯ್ದು ಒಲಿ ಹಾ! ಕುದಿಕುದಿಯಂತಿದೆ ಹರಣವು
ಎದೆಯ ಕಡಲೊಳಗಿಂದ ಸಿಡಿಸಿಡಿದೇಳಲೆಳಸಿದ ವಡಬವು

ಮಾನವತೆಗವಮಾನಗೈಯುವ ನೀತಿಯಿರೆ ಶೋಲತೊಲಗಲಿ!
ಸುಟ್ಟು ಸೀಕರಿಯಾಗಿಹೋಗಲಿ ಕಡಲಿನಾಳವ ಸೇರಲಿ!

ನೆಗೆದು ಸುಟ್ಟುರೆಗಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಚಿಗಿದುಹೋಗಲಿ ಶೂನ್ಯಕೆ
ಮಾನವರ ಹೃದಯದಲಿ ತಾಣವೆ ಬಣಗು ಕೃತ್ರಿಮಶಾಸ್ತ್ರಕೆ?

ಒಯ್ಯುವರೆಲ್ಲಿಗೆ ಗೋಕುಲಭಾಗ್ಯವ ?

ಅಧರ ಸೂಸುತಿದೆ ಮಧುರಹಾಸವನು
ಮನವು ತೇಲಿಹುದು, ತನುವು ಜೋಲಿಹುದು

ಗೋವಳರಿವರ
ಹೆಣೆದಿಹ ಕರಗಳೆ
ಈತನಿಗುಯ್ಯಾಲೆ
ಒಯ್ಯುವರೆಲ್ಲಿಗೊ
ಗೋಕುಲಭಾಗ್ಯವ ?
ಇದಾವ ನವಲೀಲೆ ?

ಕೊರಳ ತಬ್ಬಿಹನು, ತರಳರಿಬ್ಬರನು
ನಗಿಸಿ ಮಾಧವನು ಕೊಳಲನೊದುವನು

ರಂಗನನೆತ್ತಿಯೆ
ಜೋಕಾಲಿಸುತಿಹ
ಕೈಗಳೆನಿತೊ ಧನ್ಯ !
ದಣಿವಿಲ್ಲದೆ ಕುಣಿ-
ಕುಣಿದೊಯ್ಯುವ ಚಿ-
ಣ್ಣರ ಪುಣ್ಯವೆ ಪುಣ್ಯ !

*ಯಾಚನೆ

“ಎನ್ನ ಕಣ್ಣೀರಿನೊಳೆ ಮುಳುಗಲೀಯುವುದೆನ್ನ
ಕಣ್ಣೀರಿನುಪ್ಪೆ ಸವಿಯೆನಿಸಿಹುದು ಎನಗೆ
ಜಗದ ಕನಿಕರದಾ ಕರಾವಲಂಬನವೊಲ್ಲೆ
ಕ್ಷೀರಧಿಯು ಸೊಗಸುವುದೆ ನೀರಧಿಯು ವೊನ್ನೆ ?

ನೆಕ್ಕನೆಕ್ಕಿಯೆ ಬೇವ ಸವಿಯನೊಲ್ಲದು ಜೀವ
ನಗುವೆನಗೆ ನಂಜಾಗಿದೆ
ಬಯಕೆಗೋರಿಯ ಮೇಲೆ ಬಾಷ್ಪಾಂಜಲಿಯ ಚೆಲ್ಲಿ
ನಯನವಿದೊ ಮಂಜಾಗಿದೆ

ಲೋಕದಲಿ ನೆಚ್ಚು ತಪ್ಪಿಹುದೆನಗೆ; ನೈರಾಶ್ಯ
ಬಲಿಯುತಿದೆ ನರನರದಿ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕೆ”
-ಎಂದಿದ್ದೆ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದ ಮೊದಲೊಳ್; ಇಂದು
ನನ್ನ ಸ್ವಂದನವಾಯಿತೇಕೊ ಮನಕೆ ?

ಚೆಂದುಟಿಯ ಮೃದುಹಾಸ್ಯ, ಕುರುಳೋಳಿಗಳ ಲಾಸ್ಯ
ರೆಕ್ಕಗೊಡಹುತ ನಲಿವ ಅಕ್ಕಿವಕ್ಕಿಗಳು
-ಇವುಗಳೆಲ್ಲವು ಎನ್ನ ಭಾವಬಂಧನಕೇಡ:-
ಮಾಡಿಹವು ಇದಕೆ ಪರಿಹಾರ ಹೇಳು

ಹೃದಯಭಿಕ್ಷುವಾತ್ರೆ ಚಾಚಿ ಮುಂದೆ
ಯಾಚಿಸುವೆನಿದೊ ದೈನ್ಯದಿಂದೆ
“ನಿನ್ನನೊಲಿದಿಹೆ”. ಎಂಬ ಹೊನ್ನಡಿಯನಿದಕೆಳಿಸಿ
ಧನ್ಯತೆಯನೊದವಿಸೆಯ ದಯದೆ ?

ವೃಂದಾವನದ ವೇಣುವಿನೋದ

(ಸರೋಜಿನಿ ದೇವಿಯವರ “The Flute Player of Brindavan” ಎಂಬ ಕವನದ ಕನ್ನಡ ರೂಪ)

ಏಕೆ ಕದಂಬದ ಮರದಡಿ ನಿನ್ನಯ
ನಿರುಪಮ ಮುರಲಿಯ ನುಡಿಯಿಸಿದೆ ?
ಕನಸಿನೊಳಲೆಯುವ ಎದೆಯಲಿ ಭಾವೋ-
ದ್ವೇಗದ ನಾದವ ವುಡಿಯಿಸಿದೆ ?
ನೀನೆಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಗುವೆ ಓ ಕೊಳಲಿಗ !
ಜೊತೆಯಲಿ ನನ್ನನು ನಡೆಯಿಸದೆ ?

ಗೂಡೇ ಬೇಡದ ಹಕ್ಕಿಯ ತೆರದಲಿ
ಚರಿಸುವೆನೆಲ್ಲವ ತೊರೆಯುತಲಿ
ಲೌಕಿಕ ಮೋಹಾಕರ್ಷಣ, ಬಂಧನ-
ವೆಲ್ಲವನೊಮ್ಮೆಲೆ ಹರಿಯುತಲಿ
ನಿನ್ನಯ ಮಾಯಾ ಮುರಲಿಯ ಕರಿಗೇ
ಓಗೊಡುವೆನು ಮನ ತೆರೆಯುತಲಿ

ಅಮರನದಿಯು ಹೊನಲಿಡುತಿಹ ಇಂದ್ರನ
ನಂದನವನವೇ ಆಗಿರಲಿ
ಇಲ್ಲವೆ ಬೆಳಕೇ ಕಾಣದ ದಾರುಣ-
ಮೌನದ ಯಮನಾಲಯವಿರಲಿ,
ಆವೆಡೆ ನಿನ್ನಯ ವೇಣುನಿನಾದವೊ
ಜಿನ್ನಿಗ ! ಬಹನ್ನೆ ನಾನಲ್ಲಿ !

ಬಿತ್ತರ, ಎತ್ತರ ಏನು ಮಹತ್ತರ ?
 ರೆಕ್ಕೆಯೆ ಮೂಡಹ ಕಾಲ್ಗಿಗೆ ?
 ಕೇಳಿದೆಯೆ ದೂರದ ಊರಿರಲಿ
 ಬೆಳಕೇ ಕಾಣದ ಪಥವಿರಲಿ
 ನಿನ್ನಯ ಮುರಲೀಗಾನಾ ವೃತ್ತವಿರೆ
 ಎಡೆತಡೆಗಳಿಗೆಡೆ ಇಹುದೆಲ್ಲಿ ?

ಅಕ್ಕಮ ಪ್ರವೇಶ!

ಎನ್ನೆದೆಯ ಬಾಗಿಲಲಿ

ಬರೆದಿಕ್ಕಿದೆನು ಇಂತು:

“ಹೊಗಬಾರದಿಲ್ಲಿ ವೀರಿ !”

ಆದರೇಂ ಒಲವು ನಗು.

ತೈತಂದು ಒಳಸಾರಿ

ಘೋಷಿಸಿತು: “ಎನಗಿಹುದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ದಾರಿ!”

